

Doporučený postup č. 4/2018

Stanovení úhrady za stravu a péči u dětí s nařízenou ústavní výchovou v Domově pro osoby se zdravotním postižením, dle § 74 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Určeno pro potřebu krajských úřadů, Magistrátu hlavního města Prahy
a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

V Praze dne: 23. 7. 2018

Vypracoval: Odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení MPSV

Obsah

Úvod	3
Rozhodnutí soudu o umístění dítěte do pobytové sociální služby domov pro osoby se zdravotním postižením	4
Stanovení, nestanovení či snížení úhrady za stravu a péči v domově pro osoby se zdravotním postižením.....	4
Stanovení úhrady	4
Nestanovení úhrady	5
Stanovení počtu dní pro úhradu	6
Proces správního řízení.....	7
Zahájení řízení	7
Samotné řízení.....	7
Vyjádření se k podkladům rozhodnutí	8
Vydání rozhodnutí	9
Sledování rozhodných skutečností.....	9
Dotazy z praxe	11
Příloha.....	16

Úvod

Odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení Ministerstva práce a sociálních věcí vydává doporučený postup pro potřebu krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy v rámci provádění ustanovení § 74 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), s cílem sjednotit postup při stanovení úhrady za stravu a péči u dětí s nařízenou ústavní výchovou v Domově pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „DOZP“).

Rozhodnutí soudu o umístění dítěte do pobytové sociální služby domov pro osoby se zdravotním postižením

V případě, že je do DOZP umístěno dítě na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření, se neuzavírá smlouva o poskytnutí sociální služby podle § 91 zákona o sociálních službách. Dítě je do DOZP přijato a umístěno na základě tohoto rozhodnutí soudu (dále jen „ústavní výchova“). Smlouva o poskytování sociální služby se uzavře až po skončení ústavní výchovy. Je potřeba mít na paměti, že dle § 974 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) může být ústavní výchova prodloužena až do 19 let.

Stanovení, nestanovení či snížení úhrady za stravu a za péči v domově pro osoby se zdravotním postižením

1) Stanovení úhrady za stravu a péči

Úhradu za stravu a za péči stanoví ve výše uvedených situacích rozhodnutím obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, pokud jde o občana ČR, nebo hlášeného pobytu dítěte, pokud jde o cizince. Po dobu trvání ústavní výchovy v DOZP se úhrada stanoví rozhodnutím příslušného ORP bez ohledu na skutečnost, zda je dítě nezaopatřené či nikoliv.

Výjimkou je, pokud je dítě dle ustanovení § 74 odst. 5 zákona o sociálních službách:

- oboustranně osiřelé a je poživitelem obou sirotčích důchodů, nebo
- není nezaopatřeným dítětem (podle ustanovení § 11 až § 16 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů), tj. např. dítě, které je poživitelem invalidního důchodu z důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně není nezaopatřené.

Při stanovení úhrady za stravu se vždy vychází z aktuálních vnitřních předpisů DOZP, ve kterém je dítě umístěno (více viz *Průběh správního řízení*).

Při stanovení úhrady za stravu a **je-li dítěti přiznán i příspěvek na péči** též úhrady za péči, postupuje ORP podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Úhrada za péči nebude stanovena v případě, že byly posuzovány podmínky nároku pro přiznání příspěvku na péči a tyto podmínky splněny nebyly, úhrada za péči se tedy nestanoví.

Pokud při rozhodování o stanovení úhrady za stravu ještě není pravomocně rozhodnuto o tom, zda náleží příspěvek na péči, tudíž není známo, zda budou splněny podmínky pro vznik nároku na příspěvek, ani jeho výše, pak lze využít

možnosti té, že ve výroku rozhodnutí se stanoví, že: „Úhrada za stravu ve výši ... Kč měsíčně. Úhrada za péči ve výši přiznaného příspěvku na péči, je-li tento přiznán.“

2) Nestanovení nebo snížení úhrady za stravu

Zákon o sociálních službách upravuje situace, kdy se úhrada za stravu, buď **nestanoví**, nebo **sníží**. Podle ustanovení § 74 odst. 2 věta třetí a čtvrtá uvedeného zákona jsou důvody pro rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o nestanovení, případně snížení úhrady následující:

- a) Úhrada se na žádost osoby, která je povinna platit úhradu, popřípadě z podnětu zařízení sociálních služeb, kde je dítě s nařízenou ústavní výchovou nebo na základě předběžného opatření umístěno, **NESTANOVÍ**, pokud je tato osoba či osoba s ní společně žijící příjemcem dávek podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

Osoba, která je povinna platit úhradu, by měla být vždy poučena ORP o skutečnosti, že jí úhrada za stravu nemusí být stanovena, pokud je příjemcem dávek pomoci v hmotné nouzi (viz. Oznámení o zahájení správního řízení). V tomto případě je nutné, aby tato osoba přinesla potvrzení od Úřadu práce ČR, že ona nebo s ní společně posuzované osoby jsou příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi. Uvedený údaj může také zjistit sociální pracovník ORP, který má povinnost vést Standardizovaný záznam sociálního pracovníka, když může nahlížet do aplikačního programu systému pomoci v hmotné nouzi. V případě, že nebude možné využít výše uvedené postupy a ORP se bude Úřadu práce ČR dotazovat, je potřeba, aby ORP směřoval dotaz nejen k osobě, která je povinna platit úhradu, ale rovněž k osobám s ní společně posuzovaným pro danou dávku.

- b) Pokud osoba a s ní společně posuzované osoby nejsou příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi, úhrada se dále nestanoví nebo sníží podle následujícího postupu. Úhrada se na žádost osoby, která je povinna platit úhradu, popřípadě z podnětu zařízení sociálních služeb, kde je dítě s nařízenou ústavní výchovou nebo na základě předběžného opatření umístěno, taktéž **NESTANOVÍ** nebo **SNÍŽÍ**, jestliže tato osoba doloží, že po zaplacení úhrady by její příjem nebo její příjem a příjem osob s ní společně posuzovaných poklesl pod součet částky životního minima (§ 2 až § 4 a § 6 až § 8 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů – dále jen zákon o Ž a EM) a částky normativních nákladů na bydlení (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů).

Podle zákona o Ž a EM se posuzují nejen částky životního minima, ale také okruh společně posuzovaných osob (§ 4) a příjmy (§ 6 až § 8), které se pro

stanovení úhrady započítávají. U stanovení okruhu společně posuzovaných osob je nutné upozornit na některé skutečnosti. Jde např. o skutečnost, že se nezaopatřené dítě neposuzuje společně s rodiči, pokud je na základě rozhodnutí příslušného orgánu v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež (§ 4 odst. 5 zákona o Ž a EM). Vždy se také společně posuzují rodiče a nezletilé nezaopatřené děti a manželé bez zkoumání situace, zda spolu užívají nebo neužívají byt (§ 4 odst. 1 písm. a) a b) zákona o Ž a EM]. Pokud budou mít rodiče další nezletilé nezaopatřené děti, které nebudou svěřeny do ústavní péče, budou v okruhu posuzování všichni společně. Jestliže budou rozvedení manželé (rodiče), bude se u každého z nich tvořit okruh společně posuzovaných osob samostatně.

3) Stanovení počtu dní pro úhradu

Poskytovatel sociální služby v záležitosti stanovení výše úhrady postupuje na základě reálných dnů v měsíci, nebo kalkule s 30 dny u všech měsíců (bez ohledu na faktický počet v daném měsíci). Poskytovatel DOZP postupuje podle svých nastavených vnitřních pravidel.

Vždy je tedy na rozhodnutí poskytovatele, zda si stanoví úhradu přesně podle počtu dnů v kalendářním měsíci, nebo zda zvolí za kalendářní měsíc například 30 dnů.

Správní orgán tento způsob úhrady akceptuje a podle toho stanoví úhradu, buď na den, nebo na kalendářní měsíc.

Proces správního řízení

ORP shromažďuje podklady pro vydání rozhodnutí a zjišťuje všechny okolnosti potřebné pro stanovení úhrady ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Doporučujeme, aby před zahájením správního řízení ORP provedl komplexní sociální šetření. ORP by se měl v rámci výkonu sociální práce zapojit i v případě změn, jako je například úmrtí rodičů, změna výše příjmů.

1) Zahájení řízení

Řízení zahajuje ORP tzv. **z moci úřední**, k čemuž ho může kdokoli vyzvat **podnětem** (OSPOD, soud, poskytovatel sociálních služeb DOZP) a rodič svou **žádostí** (pouze žádá-li o nestanovení či snížení úhrady).

2) Samotné řízení

Účastníci řízení jsou:

- Poskytovatel sociální služby (DOZP)
- Rodiče dítěte, popřípadě rodič, jemuž bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu, či jiná fyzická osoba povinná výživou dítěte
- Dítě (zastoupené opatrovníkem dle § 32 správního řádu)

Kdo je účastníkem řízení stanoví § 27 odst. 2 správního řádu. Dané ustanovení uvádí, že účastníkem řízení jsou také další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny na svých právech a povinnostech. Proto, aby se osoba stala účastníkem řízení, pak postačuje pouhá možnost přímého dotčení na výkonu jejich již existujících práv nebo povinností rozhodnutím, které má být ve správním řízení vydáno.

V daném konkrétním správním řízení se rozhoduje o výši úhrady za stravu, kterou dítěti DOZP poskytuje. Tímto rozhodnutím může být dotčen výkon práv a povinností DOZP a měl by být tedy účastníkem řízení. Ve vztahu k nákladům péče je situace obdobná.

Oznámení o zahájení správního řízení

Oznámení se doručí účastníkům řízení. V rámci oznámení o zahájení správního řízení budou rodiče dítěte, popřípadě rodič, jemuž bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu, či jiná fyzická osoba povinná výživou dítěte,

zároveň informování o možnosti požádat si o snížení či nestanovení úhrady podle § 74 odst. 2 zákona sociálních službách.

Průběh správního řízení:

Podklady nutné pro rozhodování

- **Pravomocné rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy** – podle § 971 občanského zákoníku má soud ve svém rozhodnutí uvést i konkrétní název zařízení, ve kterém má být ústavní výchova vykonávána. Ústavní výchovu lze také stanovit na základě **usnesení o předběžném opatření** upravujícím poměry dítěte, které se vydává dle § 452 zákona o zvláštních řízeních soudních. Předběžným opatřením se však svěřuje dítě do ústavní výchovy pouze na časově omezenou dobu 1 měsíce – pokud bylo před jeho uplynutím zahájeno řízení ve věci samé lze opakovaně prodloužit až na dobu 6 měsíců.
- **Poskytovatel sociální služby** - součinnost poskytovatele sociálních služeb, ve kterém je dítě na základě nařízené ústavní výchovy umístěné. Sdělení částky úhrady za stravu a výši přídatku na dítě. Poskytovatel má ve svých vnitřních pravidlech stanovenou výši úhrady za stravu, určenou podle různých kritérií, jako například věk dětí, potřeba dietního stravování. Dále poskytovatel poskytuje informaci o tom, zda je vyplácen přídatok na dítě a v jaké výši, a také, zda je vyplácen příspěvek na péči. Případný podnět poskytovatele DOZP na snížení či nestanovení úhrady za stravu a péči.
- **Rodič (zákonný zástupce) dítěte** – doklady o příjmech rodičů v rozsahu dle zákona o Ž a EM v případě, že žádají o snížení či nestanovení úhrady za stravu a péči.

3) Vyjádření se k podkladům rozhodnutí

Před vydáním rozhodnutí vyzve ORP dle § 36 odst. 3 správního řádu, účastníky k tomu, aby se vyjádřili k podkladům rozhodnutí.

4) Vydání rozhodnutí

Rozhodnutí obsahuje **výrok, odůvodnění a poučení o odvolání**. Rozhodnutí má být vydáno bez zbytečného odkladu. Pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba až 30 dnů jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, nebo jde-li o zvláště složitý případ dle ustanovení § 71 správního řádu.

Nezbytnou součástí rozhodnutí vydaného příslušným ORP by mělo být také ustanovení, od jakého dne mají rodiče povinnost hradit stanovenou úhradu za stravu v DOZP. Pokud takové datum účinnosti rozhodnutí neobsahuje, vzniká povinnost úhrady dnem nabytí právní mocí rozhodnutí, které tuto povinnost rodičům zakládá. Znamená to tedy, že úhrada ode dne převzetí dítěte do péče zařízení je možná pouze v tom případě, kdy je toto v rozhodnutí výslovně stanoveno.

Pokud v rámci pobytu u dítěte s nařízenou ústavní výchovou v DOZP bylo o úhradě za stravu v minulosti již rozhodnuto a na ORP přijde žádost rodiče o snížení či nestanovení úhrady (např. rodič se stane osobou v hmotné nouzi nebo přijde o zaměstnání a součet příjmů společně posuzovaných osob je nižší než součet částky životního minima a částky normativních nákladů na bydlení), je správní řízení zahájeno doručením této žádosti. Následný procesní postup je shodný, jak je již výše uvedeno.

Pokud dojde u dítěte v DOZP ke změně výše příspěvku na péči, má poskytovatel DOZP či rodič oznamovací povinnost. V případě, kdy není prvotní rozhodnutí o stanovení úhrady za stravu a péči formulováno tak, že úhrada za péči se stanoví ve výši příspěvku na péči, je-li přiznán, pak ORP na základě nových skutečností zahájí nové správní řízení z moci úřední a vydá nové rozhodnutí o úhradě za péči. Úhrada za stravu nemusí být stanovena znovu, ale zůstává stejná dle předchozího rozhodnutí, což musí být v rozhodnutí uvedeno.

Pokud však je již v rozhodnutí uvedeno: **„Úhrada za péči ve výši příspěvku na péči“**, pak ani při změně jeho výše nebude třeba nově rozhodovat.

5) Sledování rozhodných skutečností

Příjmová situace rodičů dítěte nebývá stabilní, dochází ke změnám ve výši příjmů, a tak je na zvážení zda do rozhodnutí zakotvit informaci, aby rodiče oznamovali skutečnost, jestliže dojde ke změně v jejich příjmech.

V případě přijetí dítěte do DOZP je třeba neopomenout skutečnost, že toto dítě je pro účely státní sociální podpory pro nárok na přídavek na dítě posuzováno samostatně (§ 7 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře) a za rodinu se považuje samo toto dítě. To může v některých případech znamenat, že pokud dítě dosud nepobíralo dávku přídavek na dítě, nově mu nárok na ni může vzniknout. V těchto případech by měl orgán sociálně-právní ochrany dětí informovat krajskou pobočku Úřadu práce, která písemně vyzve rodiče dítěte, aby podal žádost o přídavek na dítě. Pokud tak rodič do dvou měsíců od zaslání písemné výzvy neučiní, zastupuje dítě v řízení o dávce sám DOZP (§ 67 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře). Přídavek na dítě je možné poskytovat i zpětně za dobu 3 měsíců (tzn., že lze uplatnit žádost od doby, kdy je dítě svěřeno do péče ústavního zařízení a fakticky je péče naplňována). Přídavek na dítě je pak vyplácen přímo DOZP.

Dotazy z praxe

Otázka č. 1:

Jedná se o případ, kdy otec nezletilého dítěte není uveden v rodném listě a povinnost úhrady nákladů za pobytové služby je proto uložena jen matce. Má být matce uložena povinnost úhrady celé částky nebo jen její poloviny?

Odpověď MPSV:

Žije-li nebo je-li znám pouze jeden z rodičů dítěte, stanoví se plná výše úhrady tomuto rodiči. Na žádost rodiče dítěte či podnětu domova je možné posoudit, zda splňuje podmínky pro snížení nebo nestanovení úhrady podle § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách.

Otázka č. 2:

Jak bude postupováno v případě, kdy otec zemřel? Bude matka hradit celou částku úhrady za pobyt nebo jen polovinu této sumy?

Odpověď MPSV:

Matka je povinna hradit plnou úhradu podle § 74 odst. 1 zákona o sociálních službách, pokud je dítě stále považováno za nezaopatřené a vyživovací povinnost matky trvá. Na žádost matky dítěte či podnětu DOZP je možné posoudit, zda splňuje podmínky pro snížení nebo nestanovení úhrady podle § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách.

Jiný příklad: Pokud oba rodiče dítěte s nařízenou ústavní výchovou v DOZP zemřeli, je dítě příjemcem sirotčích důchodů po obou rodičích. V tomto případě se považuje za zaopatřené a je tedy povinno platit úhradu podle § 73 zákona o sociálních službách.

Otázka č. 3:

Stanovení úhrady u tříletého dítěte polské národnosti, od narození umístěného v kojeneckém ústavu. V současné době je umístěno v domově pro osoby se zdravotním postižením. Dítě má nařízenou ústavní výchovu, jeho rodiče jsou t. č. neznámého pobytu. Rodiče pravděpodobně pobývají v Polsku, jejich adresa není známá. Jak správně postupovat ve věci stanovení úhrady? Pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností stanoví úhradu, bude rodičům narůstat dluh za úhradu na stravu a nebude snadné (pokud ta možnost vůbec bude) ho vymáhat. Rodiče o dítě zájem nemají, od narození se ho nikdy nesnažili kontaktovat.

Odpověď MPSV:

K ustanovení § 74 zákona o sociálních službách není zpracován žádný výklad, a to s ohledem na skutečnost, že je nutné posuzovat každý případ individuálně. Pokud jsou rodiče nezvěstní (pobyt není znám ani PČR, Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí či soudním orgánům) a obecní úřad obce s rozšířenou působností rodičům stanoví částku k úhradě, bude jim vznikat dlužná částka. Poskytovatel DOZP by měl následně částku vymáhat. Podle evropského práva dluhy v rámci Evropské unie vymáhat lze, vymáhané částky je možné předat podle pobytu osoby příslušnému orgánu členského státu, jenž se touto problematikou zabývá, avšak pozitivní výsledek nelze zaručit. Ustanovení § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách stanoví obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností určit úhradu za stravu a péči, proto v případech kdy není možné rodiče dohledat, je nutné stanovit pro správní řízení o stanovení úhrady opatrovníka podle § 32 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Přestože bude účastník řízení (rodiče) zastoupen opatrovníkem, je nutno posuzovat možné následky a stanovit úhradu individuálně s přihlédnutím ke všem okolnostem. Je možné v rámci součinnosti s poskytovatelem DOZP, ve kterém má být dítě na základě soudního rozhodnutí umístěno, upravit ceník pro takovéto případy a například stanovit úhradu ve výši 1,- Kč, a to vzhledem k tomu, že zákon v těchto případech výjimky neuvádí.

Otázka č. 4:

V DOZP jsou umístěné 3 děti současně.

Jak se bude posuzovat úhrada za stravu?

1. Na každé dítě zvlášť – úhrada se stanoví na každé dítě bez ohledu, na to, že po zaplacení všech úhrad v určité částce jejich příjem poklesne pod součet částky životního minima (ŽM) a normativních nákladů podle státní sociální podpory (NN).
2. Všechny tři děti společně – úhrada se nestanoví, případně se každému z rodičů na každé dítě vypočte 1/3 úhrady z částky, která zbývá nad ŽM a NN.

Nyní dotaz s ohledem na správní řízení:

- A. Samostatné správní řízení na každé dítě zvlášť (úhrada viz bod 1., nebo 1/3 podle bodu. S tím, že se v odůvodnění popíše, proč se snižuje, nestanoví).
- B. Společné správní řízení – stejní účastníci řízení, s tím, že rozhodnutí bude mít více výroků, a to jednotlivě pro každé z dětí).

Odpověď MPSV:

Jedná se o velmi individuální a ojedinělou záležitost. Vždy je nutné přihlídnout ke skutečnosti, zda mají děti společného otce nebo každé z dětí má jiného otce.

Pokud jsou **všechny děti společné**, bude se úhrada za stravu posuzovat pro všechny tři děti společně. Taktéž správní řízení bude jedno společné pouze s tím, že bude více výroků podle jednotlivého dítěte.

Pokud **některé z dětí má jiného otce**, úhrada se pro ně stanoví zvlášť, tedy v samostatném správním řízení u dítěte (dětí), které má jiného otce.

Taktéž by se mohlo stát, že budou 3 děti (sourozenci) umístěné každé v jiném zařízení.

Pokud jsou **všechny děti společné** nebo **některé z dětí má jiného otce**, ale každé bude v jiném zařízení, bude potřeba vyžádat si od tří různých poskytovatelů zvlášť, jak mají stanovenou výši úhrady za stravu. Správní řízení bude pro každé dítě samostatné a budou vydána tři rozhodnutí, pro tři různá zařízení sociálních služeb s ohledem na to, že jde o tři děti svěřené třem různým zařízením.

Otázka č. 5

Jak postupovat v případě, kdy se zletilému klientovi prodlouží ústavní výchova, současně je vedeno řízení o omezení jeho svéprávnosti. Klient je dlouhodobě umístěn v pobytové sociální službě a byl mu přiznán invalidní důchod III. stupně, který byl nyní zpětně vyplacen.

Odpověď MPSV:

Ustanovení § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách stanoví, že je-li dítě umístěno do domova pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření, stanoví úhradu za stravu a za péči rozhodnutím obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu dítěte.

Po dobu, po kterou trvá ústavní výchova, se úhrada stanoví rozhodnutím příslušného ORP bez ohledu na skutečnost, zda je dítě stále nezaopatřené či nikoliv. Smlouva o poskytnutí sociální služby se uzavírá až po skončení ústavní výchovy. **Pokud již dítě není nezaopatřené (byl mu např. přiznán invalidní důchod III. stupně) stanoví se výše úhrady podle § 74 odst. 5 zákona o sociálních službách, a to opět rozhodnutím.** Stejně jako u dospělých osob, které mají příjem rozhodný pro stanovení úhrady dle zákona o životním a existenčním minimu, se mu pak stanoví úhrada za ubytování, stravu a péči. Takto stanovenou úhradu pak podle § 73 zákona o sociálních službách hradí samo dítě.

Příjem rozhodný pro stanovení úhrady (v tomto případě invalidní důchod) je příjmem teprve v tom měsíci, kdy byl invalidní důchod skutečně vyplacen (i pokud je to i spolu s doplatkem za předchozí měsíce).

Po dosažení zletilosti je účastníkem řízení o stanovení úhrady samo dítě, pokud není omezeno ve svéprávnosti. Pokud není schopno samo jednat a nemá pro řízení zástupce, je třeba mu ustanovit opatrovníka pro řízení podle § 32 odst. 2 správního řádu (tedy vlastním usnesením úřadu).

Otázka č. 6

Jak postupovat při stanovení úhrady v situaci, kdy jeden nebo oba rodiče jsou ve výkonu trestu?

Odpověď MPSV:

To, že jsou rodiče (nebo rodič) ve výkonu trestu je nezbavuje samo o sobě povinnosti platit úhradu. Jedinou možností je nestanovení či snížení úhrady v souladu s ustanovením § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách, tedy na žádost osoby, která doloží, že by po zaplacení úhrady její příjem poklesl pod součet ŽM a částky normativních nákladů na bydlení. Prostřednictvím sociálního pracovníka ORP, který řeší problematiku osob uvedených § 92 písm. b) zákona o sociálních službách, se zjistí konkrétní situace a dále se postupuje v souladu s ustanovením § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách.

Otázka č. 7

Jak postupovat při stanovení úhrady v případě, že je jeden rodič nebo oba rodiče zbaveni rodičovské odpovědnosti?

Odpověď MPSV:

Zbavením rodičovské zodpovědnosti nezaniká vyživovací povinnost k dítěti, jedná se o dva samostatné instituty. Rodič (rodiče) jsou tedy i nadále povinni platit úhradu dle § 74 odst. 2 zákona o sociálních službách.

Otázka č. 8

Jak postupovat při stanovení úhrady, je-li soudem stanovené výživné?

Odpověď MPSV:

V případě, že je soudně stanovena vyživovací povinnost a dítě je následně umístěno do DOZP, měl by orgán sociálně-právní ochrany dětí dát podnět k novému řízení u opatrovnického soudu. Toto soudní rozhodnutí o vyživovací povinnosti by mělo být s ohledem na změnu poměrů v péči o dítě přehodnoceno.

Otázka č. 9

Jaký je správný postup ORP při stanovení úhrady za stravu při zápočtu přídatku na dítě (dále jen „PnD“)? V praxi tedy některé úřady započítávají PnD v měsíci, kdy

vznikne nárok, jiné úřady v měsíci, kdy je PnD fakticky vyplacen (t. j. až následující měsíc). Další nejasnosti pak vzniknou v případě zpětného přiznání PnD a výplaty v jednom měsíci.

Odpověď MPSV:

Na základě § 74 zákona o sociálních službách, který zároveň odkazuje na § 19 zákona o státní sociální podpoře, kdy v obou těchto ustanoveních **se hovoří výslovně o vyplácení** přídatku na dítě (nikoli o nároku na dávku), se domníváme, že při stanovení úhrady podle § 74 zákona o sociálních službách, **by ORP měly přídatok na dítě započíst v měsíci, kdy byl vyplacen.**

Z tohoto důvodu se také domníváme, že pokud by byl přídatok na dítě vyplácen třeba i za tři měsíce zpětně, započítali bychom celou částku přídatku na dítě v tom měsíci, kdy byla vyplacena.

Citace:

§ 74 zákona č. 108/2006 Sb.

(3) Maximální výši úhrady za stravu podle odstavců 1 a 2 stanoví prováděcí právní předpis. Pokud se zařízení sociálních služeb, ve kterém je nezaopatřené dítě umístěno, **vyplácí podle zvláštního právního předpisu přídatok na dítě²⁹⁾**, snižuje se úhrada o jeho výši.

§ 19 zákona č. 117/1995 Sb.

(3) Je-li nezletilé nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření (§ 7 odst. 4 věta druhá) ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, **vyplácí se přídatok na dítě tomuto ústavu (zařízení).** Pokud doba pobytu nezletilého nezaopatřeného dítěte v ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, v němž je dítě v plném přímém zaopatření, byla přerušena na dobu zahrnující celý kalendářní měsíc, vyplatí ústav (zařízení) přídatok na dítě osobě, která má dítě, jemuž tento přídatok náleží, po tuto dobu v přímém zaopatření. V době přerušeni pobytu platí pro výplatu přídatku na dítě odstavec 2 obdobně.

Vzor - Rozhodnutí o stanovení úhrady

Obecní úřad xx
Odbor sociálních věcí,
Adresa

V..... dne
Vypracováno dne.....

Spisová značka:
Č. j.:
Vyřizuje:
Telefon:
E-mail:
Fax:

ROZHODNUTÍ

Paní
Marie Novotná
nar. 12. 3. 1979
bytem Hlávkova 35
123 45 Velké město

a

Pan
Josef Novotný
nar. 3. 5. 1970
bytem Hlávkova 35
123 45 Velké město

dále jen „účastníci řízení“

Obecní úřad ..., odbor sociálních věcí, jako věcně a místně příslušný orgán podle § 74 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **rozhodl ve věci stanovení úhrady za stravu a za péči** podle § 74 zákona o sociálních službách takto:

S účinností od 1. 2. 2018 se stanoví Marii Novotné, nar. 12. 3. 1979, bytem Hlávková 35, Most, a Josefu Novotnému, nar. 3. 5. 1970, bytem Hlávková 35, Most, rodičům nezaopatřeného dítěte Petry Novotné, nar. 10. 7. 2010, umístěné v Domově pro osoby se zdravotním postižením v,
úhrada za stravu ve výši 2 390 Kč měsíčně, každý jednou polovinou úhrady, vůči Domovu Úhrada za péči se stanoví ve výši přiznaného příspěvku na péči, bude-li tento přiznán.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Okresního souduč.j.:..... ze dne.....byla nezletilé Petře Novotné nařízena ústavní výchova. Na základě nařízené ústavní výchovy bylo dítě umístěno dne 1. 2. 2018 do Domova pro osoby se zdravotním postižením.....

Úhrada za stravu byla stanovena s účinností od 1. 2. 2018, tj. ode dne nástupu dítěte do Domova pro osoby se zdravotním postižením v, a to v souladu s vnitřními předpisy tohoto Domova:

Úhrada za stravu podle směrnice Domova č. 1/2015..... 100 Kč denně
Úhrada za kalendářní měsíc, denní částka násobena 30.....3 000 Kč měsíčně
Podle § 74 odst. 3 zákona o sociálních službách se úhrada za stravu snižuje o příspěvek na dítě, který je vyplácen zařízením....- 610 Kč měsíčně
Úhrada za stravu činí.....2 390 Kč měsíčně.
Úhrada za péči se stanoví ve výši přiznaného příspěvku na péči.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho oznámení podáním učiněným u Obecního úřadu v, odboru sociálních věcí, který toto rozhodnutí vydal. O odvolání rozhodne Krajský úřad kraje.

Otisk úředního razítka

jméno, příjmení a funkce oprávněné úřední osoby
(vlastnoruční podpis)